

Besluit van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 2 juli 2026, met kenmerk RWS-2026/15988, tot wijziging van de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk in verband met de wijziging van de afstandsnorm en enige andere technische wijzigingen

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, onder 1° en 2°, en 5.11 van de Omgevingswet, de artikelen 4.4, eerste lid, aanhef en onder a, en 4.11, eerste lid, aanhef en onder c en d, van het Omgevingsbesluit en artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

ARTIKEL I

De Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk wordt als volgt gewijzigd.

A

Voor artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel a1

Deze beleidsregel berust met ingang van 1 januari 2024 op de artikelen 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, onder 1° en 2°, en 5.11 van de Omgevingswet, de artikelen 4.4, eerste lid, aanhef en onder a, en 4.11, eerste lid, aanhef en onder c en d, van het Omgevingsbesluit.

B

In artikel 3, tweede lid, wordt 'artikel 1c,d' vervangen door 'artikel 1'.

C

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4. Kanalen, rivieren en havens

1. Langs kanalen, rivieren en havens wordt plaatsing van windturbines toegestaan bij een afstand tot de rand van de vaarweg van ten minste de helft van de rotordiameter van de betreffende windturbine vermeerderd met 35 meter.
2. Plaatsing dichterbij dan de in het eerste lid genoemde afstand wordt slechts toegestaan indien uit aanvullend onderzoek, uitgevoerd door de aanvrager van de omgevingsvergunning, blijkt dat er geen radarecho's op de vaarweg optreden op scheeps- en walradar.
3. Voor toepassing van het tweede lid gelden de volgende beperkingen:
 - a. plaatsing wordt niet toegestaan binnen 1.200 meter van:
 - 1°. de mond van de voorhaven van een sluis;
 - 2°. de invaart van een stuw; of
 - 3°. een brug;
 - b. plaatsing wordt niet toegestaan binnen 600 meter van een kruising of invaart van een haven;
 - c. plaatsing wordt niet toegestaan in de voorhaven van een sluis;
 - d. de minimale afstand tot de rand van de vaarweg bedraagt ten minste de helft van de rotordiameter van de betreffende windturbine.
4. Plaatsing mag geen visuele hinder opleveren voor het scheepvaartverkeer en bedienend

personeel van kunstwerken. Het zicht op vaarwegmarkeringstekens mag niet door plaatsing van windturbines worden afgeschermd.

D

In artikel 7, eerste lid, wordt 'de kern- of beschermingszone van een waterkering' vervangen door 'een beperkingengebied met betrekking tot een waterkering'.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 2 juli 2026

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
Namens deze,
De directeur-generaal Rijkswaterstaat,
M.H. Wijnen*

TOELICHTING

Dit besluit wijzigt de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk (Staatscourant 2002, 123, zoals gewijzigd bij Besluit van 11 december 2009, 9 november 2015 en 20 november 2023). De wijziging ziet op aanpassing van de afstandsnorm voor het plaatsen van windturbines bij kanalen, rivieren en havens. Daarnaast worden enige technische wijzigingen doorgevoerd om beter aan te sluiten bij de Omgevingswet. De wijzigingen worden hierna toegelicht.

Artikel I, onderdeel A

Artikel a1 voorziet in aanvulling van de grondslag van de beleidsregel. De grondslag van de beleidsregel was de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is de Wet beheer rijkswaterstaatswerken ingetrokken (artikel 2.33 van de Invoeringswet Omgevingswet).

Artikel I, onderdeel B

De wijziging van artikel 3, tweede lid, betreft herstel van een verwijzing die sinds wijziging van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 in 2013 niet meer juist is. Verder is in 2025 onderzoek uitgevoerd door Daniels, S., Kayaert, G., Ceunynck, T. de (uitgegeven door Transport & Mobility Leuven, RWS ref. 31209940) naar windturbines in relatie tot verkeersveiligheid. Dit onderzoeksrapport onderbouwt de huidige richtlijnen zoals die in artikel 3 van de beleidsregel zijn opgenomen.

Artikel I, onderdeel C

In artikel 4, eerste lid, is de afstandsnorm aangepast om beter aan te sluiten bij de schaalvergroting van windturbines. De doelstelling van de beleidsregel is het stellen van regels voor de plaatsing van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk (wegen, vaarwegen, waterkeringen). Een van de specifieke onderdelen daarvan betreft een afstandsnorm voor de plaatsing van windturbines langs vaarwegen. Met deze afstandsnorm moet de nautische veiligheid worden gewaarborgd. Hierdoor worden radarecho's over de vaarweg op scheeps- en walradar voorkomen. Deze echo's kunnen worden veroorzaakt door windturbines die te dicht op de vaarweg staan. Onderzoek uit 2016 door TNO¹ en in 2024 door het MARIN² tonen aan dat een grotere afstand tussen windturbines en de vaarweg noodzakelijk is. Beide onderzoeken focusten op het verbredingseffect: de mate waarin een object op het radarbeeld groter is dan de werkelijkheid. Op basis van deze twee onderzoeken is de afstandsnorm vastgesteld van een halve rotordiameter vermeerderd met 35 meter. Daarbij is uitgegaan van een radarbeeld-weergave van 1.200 meter tussen het schip en een windturbine. Die afstand is gebaseerd op de technische eisen die aan een binnenvaartradar gesteld worden en waar een ongestoorde radarobservatie mogelijk moet zijn tot 1.200 meter. Deze afstand geldt ook als standaard in opleidingen voor radargebruikers. Doordat windturbines de afgelopen decennia significant groter zijn geworden, is de afstandsnorm (50 meter uit de vaarweg) niet meer toereikend. Grotere rotorbladen veroorzaken echo's over de vaarweg bij deze afstand.

Daarnaast is in artikel 4, tweede en derde lid, een verduidelijking aangebracht met betrekking tot de afwijkmogelijkheden voor de afstandsnorm. Afwijken van de afstandsnorm mag als aangetoond is dat er geen echo's over de vaarweg vallen. Dit kan bijvoorbeeld door aan te tonen dat een radarbeeld-weergave van 1.200 meter op de betreffende locaties niet noodzakelijk is. Een kleinere afstand toestaan mag ook wanneer de inrichting van de vaarweg dat toelaat. Denk aan wanneer een deel van het water niet toegankelijk is voor vaarweggebruikers. Ook bij het afwijken van de afstandsnorm blijft de voorgeschreven afstand van de windturbine tot de vaarweg altijd minimaal de helft van de rotordiameter. Deze minimale afstand is belangrijk, omdat het draaien van windturbinebladen over een vaarweg (de overdraai) altijd zorgt voor radarecho's op de vaarweg. Daarnaast is het van belang om de (externe) veiligheid te borgen. In het derde lid is voor een aantal situaties bepaald dat afwijken van de afstandsnorm van de helft van een rotordiameter vermeerderd met 35 meter in geen geval is toegestaan. Dit zijn de door MARIN genoemde risicovolle locaties, zoals de mond van en in de

¹ TNO 2016 R10617 | Effecten van windturbines op binnenvaartscheepsradars. Een voorstel tot een nieuwe nationale regelgeving. 18 juli 2016

² Marin 2024 34282-2-MO-rev.2.2 | Effect van windturbines op de veilige en vlotte doorvaart. 10 juli 2025

voorhaven van een sluis, de invaart van een stuw of een brug, en bij een kruising en de invaart van een haven.

Artikel I, onderdeel D

Met de wijziging van artikel 7, eerste lid, wordt aangesloten bij de terminologie van de Omgevingswet.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
Namens deze,
De directeur-generaal Rijkswaterstaat,
M.H. Wijnen*